

Medlem nævnte dernæst Havnebanens Forlængelse til Nyhavns Hoved, om jeg forstod det ret til Havnegade. Ja, det er et Spørgsmaal, som ogsaa har været oppe i Landstinget, og jeg har været i Stand til at sige ganske foreløbig, hvad et saadant Anlæg vilde koste. Jeg erkjender, at det Anlæg kan være nyttigt, men jeg erkjender egentlig ikke, at det staar i nøie Forbindelse med Frihavns-spørgsmaalet. Under Frihavnsanlægget maa man med en vis Nødvendighed søge Forbindelse mellem Frihavnen og Toldboden, og at man i Handelsøiemed og saa kan have Nytte af at have en Forbindelse mellem Toldboden og Havnegade, benægter jeg ikke, en saadan Bane er praktisk, men den vil være temmelig dyr, og det forekommer mig, at Spørgsmaalet, om den kan tilveiebringes, kan tages op uafhængig af Frihavns-spørgsmaalet. Endvidere nævnedes det ærede Medlem Sernbanestationen og navnlig Anlægget af en Godsstation. Jeg er fuldstændig paa det Rene med, at en Godsstation bør anlægges, i hvert Fald Sporet til Godsstationen; om man vil anlægge selve Godshallen, anser jeg for Dieblirket for et mere ligegyldigt Spørgsmaal, det kan jo staa hen; det Spørgsmaal vil jo reise sig af sig selv, naar man kommer til Anlægget af Dampfærgeleiet, og der bliver reserveret Plads dertil. Dernæst nævnedes det ærede Medlem Dampfærgeanlægget. I det foreliggende Lovforslag er der reserveret fornøden Plads til Anlægget af en Dampfærge og taget Bestemmelse om, hvorledes Staten, naar den vil gaa til et saadant Anlæg, skal refundere Havnen de Udgifter, den kunde faae af Genhyn til de foreløbige Forberedelser deraf. Det er nemlig absolut henfigtsmæssigt at forberede det nu under dette Anlæg. At gaa til selv at anlægge et Dampfærgeleie, forinden man veed, om det kan komme til praktisk Nytte, synes jeg ingen Grund der er til; men at det er temmelig givet, hvor det bør ligge, antager jeg, er Noget, man ikke let kan blive uenig om, og at det er meget henfigtsmæssigt, at Dampfærgeleiet, fra hvilket der bliver Besættelse paa Udlandet, kommer til at ligge i Frihavnen, altsaa i Toldubland, forekommer mig aldeles indlysende; thi Alt, hvad der kommer fra Udlandet med Dampfergen, skal dog passere Toldlinien her ind i Landet. Dernæst mente det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds, at man skulde undersøge Spørgsmaalet om Willaarene for Industrietablissementerne, det er jeg selvfølgelig enig med det ærede Medlem i. Men det ærede Medlem vil jo se, at der i Lovforslaget i hvert Fald er et Skjøn over,

hvilken Veie der skulde tænkes indbragt af de Arealer, der ere forbeholdte industrielle Anlæg. Hvad angaar Udvidelsen af den Plads, der er reserveret Industrianlægene, er det jo et overmaade simpelt Spørgsmaal, thi lige ved Siden af Industrihavnen ligger der et Areal paa 3—400,000 \square Alen, som umiddelbart kan inforpores i disse Industrianlæg og det, hvad Dag man ønsker det. Altsaa, Udvidelsen er overordentlig let. Endvidere vilde det ærede Medlem undersøge Aktieselskabets Vilkaar; men det er dog ret vidtløftig undersøgt og drøftet i Lovforslaget og i det andet Thing. Man kan komme nærmere ind paa saadanne Undersøgelser, men jeg tror ikke, at der behøves et særligt Apparat til at anstille dem. Det Samme gjælder om det økonomiske Forhold mellem Staten, Havnen og Aktieselskabet. Det er ogsaa et Spørgsmaal, som er belyst i Lovforslagets Motiver, man kan ønske nye og andre Oplysninger herom, og man kan jo stille nye Vilkaar, om man vil, for Aktieselskabet; men at man skulde faae et saadant dannet, forinden man havde nogenlunde Sikkerhed for, at Frihavnen kan blive til Noget, tror jeg ikke, man tør forudsætte. Endelig et der det, at Havneafgiften bortfalder. Om den skal jeg sige et Par Ord — det Bæreste er, at jeg ikke selv kan høre, hvad jeg siger. — Havneafgiften ved Kjøbenhavns Havn vil kunne bortfalde i en nær Fremtid, hvis Havnen ikke paatager sig Anlægget af Frihavnen. Der er jo arbeidet heit til det Punkt i mange Aar, og man har netop haabet, at naar der kom et Anlæg af en Frihavn, og den bekjendte holstenste Kanal blev aabnet, kunde man kvittere sin Havneafgift. Spørgsmaalet er nu, om Kjøbenhavns ældre Havn skal blive ringere stillet, fordi den tager Frihavnsanlægget, thi hvis man vil give den en saadan ringere Stilling og lade den beholde sine Afgifter, saa vil man ligefrem økonomisk kunne bekoste Frihavnsanlægget for Havnens Regning. Det har Regjeringen ikke ment, man burde. Man har altsaa ment, at man burde have Havneafgifterne og tilveiebringe de Vilkaar, som det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bluhme) krævede. Det ærede Medlem vil se, at disse Vilkaar komme til stede ved Lovforslaget, baade i Havnen og i Frihavnen. Det ærede Medlems Ønske om, at Havnen skal blive saa god som Frihavnen, vil altsaa blive fuldendt, hvis man følger Regjeringens Forslag. Det ærede Medlem mener, at man saa har en Frihavn, men det kan det ærede Medlem dog næppe fastholde, thi her skal jo Toldspørgsmaalet komme i Betragtning. En Frihavn er jo et